

[Hans Conrad Koefoed.]

fattelse. Det generer mig ikke, at jeg her kommer på linie med det ærede medlem hr. Aksel Larsen, da jeg ved, at også mange andre udenfor denne sal og i denne sal er enige med mig, men bare ikke siger det. Jeg ønsker forslaget ført tilbage til folketingets affattelse med de forbedringer, som det er min tro vi kunne have opnået allerede dengang, dersom vi havde haft fornøden god vilje dertil.

Tesdorpf: Jeg forstår de sociale synspunkter for udstykningstanken i al almindelighed, som mit partis ordfører og andre ordførere her og i det høje landsting har fremsat, og jeg anerkender det store arbejde, som landstingsudvalget har gjort, men jeg kan ikke anerkende det resultat, man er kommet til, bl. a. fordi jeg mener, man har handlet ud fra forkerte økonomiske og saglige forudsætninger. Jeg kan derfor ikke tiltræde det synspunkt, som mit partis ordfører gav udtryk for, og vil gerne have lov til her at gøre rede for min stilling til lovforslaget.

Jeg vil gerne med det samme gøre en bemærkning til venstres ordfører, det ærede medlem hr. Erik Eriksen, der sagde, at de, som blev ramt af dette lovforslag, skulle tage mod forliget i den ånd, det var indgået. Ville det ikke være naturligt, om de besiddere, som rammes af dette lovforslag, omvendt sagde: Kunne forligsforhandlerne ikke have taget imod det større landbrugs tilbud om forsøg på en frivillig ordning af tillægsjordproblemet i den ånd, hvori dette tilbud blev fremsat, og givet en frist til, at dette forsøg blev gjort, i stedet for at afvise det? For mig at se er lovforslaget, således som det foreligger her efter de ændringer, der er sket i det, nærmest udtryk for en slags afladshandel, som staten åbner efter den gamle metode: når pengene i kassen klinger, straks sjælen ud af skærsilden springer. Man siger i virkeligheden: vil du synde, vil du købe eller arve mere end to gårde, kan du få syndsforladelse mod at aflevere 20 pct. af jorden, vel at mærke dér, hvor det passer staten, og til den pris, som det passer staten at give. Man har vel lov at håbe, at det ikke går den danske stat, som det gik den katolske kirke, at den også efterhånden lærer at afpasse prisen på syndsforladelsen efter syndernes økonomiske omstændigheder.

Det kan på den anden side ikke nægtes, at der er virkelige perspektiver, ikke mindst politiske perspektiver, i dette lovforslag, men — og det er et stort men, selv når man

lægger spøgen til side — det er med det ligesom med afladshandelen, at der aldrig nogensinde har været en god saglig begrundelse derfor. Det skulle have været en lov, som beskyttede landbrugsenheden mod nedlægning og sammenlægning, og så opmuntrer man, frister i virkeligheden ved denne 20 pct.s regel netop til at gøre indhug i landbrugsenheden, som i mangfoldige tilfælde kan være uhyre dårligt sagligt begrundede. Mon vi, som er uenige om dette lovforslag, ikke kunne blive enige om een ting, at tiden i øjeblikket ofte løber fra de love, som vi laver, længe inden de er ført ud i livet. Sådan er forholdet faktisk. Derfor synes jeg også, det må være et rimeligt forlangende til et lovforslag, at man, hvad det økonomiske og saglige angår, ved udarbejdelsen støtter sig til kendsgerninger, som ikke er forældede. Akkurat det samme kan for øvrigt gøres gældende over for den megen tale om hensynet til almenvellet i forbindelse med dette lovforslag. Det forlangende, at disse forudsætninger ikke må være forældede, kan man ikke sige er opfyldt for dette lovforslags vedkommende, for de tal, vi har for vor landbrugsøkonomi, stammer i virkeligheden fra en tid mellem to verdenskrige, som måske ikke kommer igen, eller også fra en krigstid, som vi ikke håber kommer igen. Hvordan økonomien bliver i forholdet mellem grupperne af landbrugsejendomme, og hvordan forrentningen bliver for de enkelte grupper af landbrugsejendomme, når den nuværende revolution, kan man godt kalde det, på det tekniske og handelsøkonomiske område er slået igennem, det har vi ingen statistik for; den får vi først, når nogle år er gået. Derfor er kravet om en anden jordfordeling, hvad økonomien angår, baseret på forældede tal.

Af de mange mangler, som er blevet fremhævet ved dette lovforslag, og som jeg ikke skal gentage, er ingen mere iøjnefaldende uheldig end mangelen på økonomisk udgangspunkt. Denne mangel kommer næsten tragikomisk frem i landstingsudvalgets betænkning. Jeg beder om den højtærede formands tilladelse til her og senere at citere den. Det kommer frem, hvor man hævder, at man i § 11 navnlig har tænkt på tillægsjord, men at man under forhandlingerne er blevet opmærksom på, at en bestemmelse, der alene omfatter tillægsjord, ville afstedkomme store uligheder for de enkelte jordejere; derfor har man fra alle sider tiltrådt, at de 20 pct. også skal omfatte jord til almindelig udstykning. Det er altså forligsforhandlerens begrundelse for ekspro-